

Jedovaté pesticidy a včelí let

Colin Todhunter

30.8.2012

Slyšeli jste v poslední době bzuceň? Miliardy včel zemřely a v důsledku toho může být celý globální potravní řetězec ohrožený. Spolu s dalším hmyzem, jako můry a vážky, opylují včely asi třetinu plodin pěstovaných na celém světě.

Čmeláci jsou mnohem více podceňovaná stvoření. V podstatě život, jak ho známe, závisí na nich. Včely opylují divoké rostliny a zemědělské plodiny, včetně asi 90% světových komerčních plodin. Většina ovoce, zeleniny a ořechů, včetně ibišku, rajčat, slunečnic, okurek, kešu, cibule, zelí, řepky, mandlí, citrusových plodů a bobulí, je opylována včelami, a káva, sojové boby a bavlna jsou závislé na nich u zvyšování výnosů. Včely jsou první linií potravního řetězce, a udržují při životě také divoké ptáky a zvířata.

Stejně jako další klíčoví opylovači klesal silně počet včel v posledních desetiletích po celém světě. Sydney Cameron, entomolog z univerzity v Illinois, vedl tým u tříleté studie osmi druhů včel v USA. Zjištění ukázala, že relativní hojnost čtyř druhů ze vzorku poklesla až o 96% a že jejich geografický výskyt se snížil o 23% až 87%, u některých v posledních dvou desetiletích. V USA je 50 až 90% kolonií komerčních včel zasaženo „kolapsem kolonie“. Pokles počtu se nicméně neomezuje jen na USA. Je to velká globální záležitost.

V Británii, například, tři z 25 britských druhů včel již vyhynuly, a polovina zbývajících zaznamenala závažný pokles, často až o 70%, asi od 70. let. Populace včel byly zasaženy také v kontinentální Evropě, Číně a Indii.

Důvodů pro pokles počtu včel může být mnoho, včetně parazitů, virových a bakteriálních infekcí, změn v habitatu, špatná výživa plynoucí z metod intenzivního zemědělství, a dokonce i frekvencí mobilních telefonů. Nicméně jednou z hlavních příčin je používání neonikotinoidů, na nikotinu založeném pesticidu, který byl zakázán ve Francii, Německu, Portugalsku, Řecku, Itálii a Slovinsku.

V r. 2010 spisovatel a aktivista Tom Philpott napsal, že americká Agentura pro ochranu životního prostředí (EPA) umožnila široké používání clothianidinu, neonikotinoidu vyráběného chemickou a farmaceutickou společností Bayer, navzdory varování vlastních vědců EPA.

Philpottovy důkazy byly založené na uniklém memorandu EPA, které odhalilo, že clotnianidin má vážné zdravotní dopady na včely, což může přímo souviset s jejich mizením. Memorandum říkalo, že studie ukazují, že clotnianidin je vysoce toxický a že informace ze standardních testů a studií v terénu, spolu se zprávami o podobných pesticidech, ukazují na potenciální dlouhodobé toxické riziko pro včely a další užitečný hmyz. V prosinci včelaři a zelení v USA požádali EPA, aby své schválení pesticidu stáhla.

Nicméně EPA umožnila široké používání tohoto pesticidu u kukuřice, pšenice a dalších základních potravinových produktů. Zatím Bayer shrábla na prodeji neonikotinoidů farmářům v r. 2009 262 milionů dolarů.

Bayer nadále vyvážá nebo vyrábá své pesticidy na celém světě, včetně Indie. V podstatě je imidakloprid, další neonikotinoid, jedním z nejprodávanějších pesticidů v Indii.

Dr. Parthiba Basu z univerzity v Kalkatě tvrdí, že Indie také zažívá pokles. Nálezy jeho výzkumného týmu ukazují, že výnosy na opylovačích nezávislých plodin nadále rostly, zatímco na opylovačích závislé plodiny stagnovaly. V rámci pokusu najít základní příčinu poklesu opylovačů tým porovnává konvenční zemědělství s ekologickým. Basu uvádí, že existují zjevné známky toho, že v prostředí ekologického zemědělství /kde se škodlivé pesticidy nepoužívají/ je hojnost opylovačů.

Dodal, že pokud by se zjištění týmu extrapolovala, nabídl by to jasné známky, že Indie čelí poklesu přírodních opylovačů, neboť ekologické zemědělství je praktikováno na asi jen 10-20% obdělávací půdy v zemi. To má vážné důsledky. Na rozdíl od lidí s přístupem k různorodé stravě, říká Basu, jsou zde jisté typy zeleniny, na které se mnoho lidí žijících na hranici bída spoléhá. Pokud dojde ke krizi u opylovačů, Basu tvrdí, že by mohla být ovlivněna výživová bezpečnost.

V Indii poklesl sběr medu divokých včel v oblasti Kutch v Gujratu v r. 2010 na 50 tun, z obvyklých 300 tun v předešlých letech, kvůli propadu v počtu včel. Výnosy jistých domácích plodin, jako datlové palmy, citrony, papája a manga kesar, také poklesly. V Malde v Západním Bengálsku byl mangový med kdysi dobrým byznysem, ale farmáři říkají, že včely se nyní mangovníkům vyhýbají.

Je toho stále spousta, co o masivním vymírání včel nevíme. Ale jednu věc víme – včely mají problémy – a v důsledku toho i my.

Vzhledem ke zjištěním týkajícím se EPA a USA ohledně neonikotinoidů, je další věcí, kterou víme, že bychom již neměli nadále nechávat náš potravní řetězec nebo ekologii v rukách velkých chemických a farmaceutických společností – ani bychom se neměli spoléhat na regulaci a politické orgány, které jsou příliš často na jejich výplatní listině.

[Toxic Pesticides and the Flight of The Bumblebee: Are We Poisoning Our Future?](#) vyšel na *Global Research* 26. srpna. překlad Zvědavce.

URL adresa článku:

<http://www.zvedavec.org/komentare/2012/08/5088-jedovate-pesticidy-a-vceli-let.htm>